

Yazı İşleri :
Gnkur. Bşk.
Harb Tarihi Dairesi

Harb Tarihi Vesikaları DERGİSİ

Basım İşleri :
Gnkur. Bşk.
Basımevi
ANKARA

Yıl : 1

Aralık - 1952

Sayı : 2

İÇİNDEKİLER

	<u>Sahife</u>
1 nci Bölüm : Tarihi vesikalar hakkında açıklamalar	1
2 ncü Bölüm : Tarihi vesikalar	3

1 nci BÖLÜM

Tarihî vesikalar hakkında açıklamalar

Tarihî vesikalar ve bunlar hakkında açıklamalar

24 No. lı vesika :

Evvelce Sadaret makamından Harbiye Nezaretine yazılan 21 - Haziran - 1335 (1919) tarihli olup (habersiz işgallere karşı mukavemet edilmesine) ait Meclis-i Vükelâ kararını bildiren yazı 22 - Haziran - 1335 de Harbiye Nezaretine gelmişti. Fakat bunu ilkönce Harbiye Nazırı Şevket Turgut Paşa tekrar Meclis-i Vükelâ-da bu hususu görülmek üzere yanına almış ve 8 - Temmuz - 1335 günü şubesine gelmiştir.

İşte bu Meclis-i Vükelâ kararına karşılık olarak Sadaret makamına 8 - Temmuz - 1335 tarihinde yazılan müsveddedir (Vesika No. 24).

Bu müsveddenin altında Basri, Kâzım ve Cevat imzaları vardır.

25 No. lı vesika :

Harbiye Nezaretinden XV nci Kolordu Komutanlığına çekilen 21 - Haziran - 1335 (1919) tarihli şifredir. Harbiye Nazırı Şevket Turgut ve Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Cevat Paşaların imzalarını taşımaktadır.

26 No. lı vesika :

Üçüncü ve Onbeşinci kolorduların, her hususta doğruca Nezaret ile muhabere edeceklerine ait olan emirdir. Harbiye Nazırı Şevket Turgut ve Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Cevat Paşaların imzalarını taşımaktadır.

27 No. lı vesika :

Mustafa Kemal Paşa, Dahiliye Nazırı tarafından vilâyetlere çekilen gizli telgraflardan kendisinin azledildiğini öğrenerek bu vazifeden azli hakkında bugüne kadar bir emir almadığına göre Dahiliye Nazırının verdiği gizli emirlerin ne gibi mülâhazat-ı sakîme tahtında cereyan ettiğini ve rüesay-i devlet arasında tefrika ve millet arasında anarşi tevlidine saik olacağı hakkında bir telgraftır.

28, 29 ve 30 No. lı vesikalar :

Bu esnalarda kabine değişmiş ve yeni kabineyi kuran Damat Ferit Paşanın Mustafa Kemal Paşaya gönderdiği 30 - Haziran - 1335 (1919) tarihli mektuptur (Vesika No. 28). Bu mektup şifre ile gönderilmiştir.

Ferit Paşanın bu mektubunu 5 - Temmuz tarihli (Vesika No. 29) diğer bir şifre takip etti. Bu şifrede ise Mustafa Kemal Paşanın İstanbul'a hareketinin çabuklaştırılması isteniyordu.

30 No. lı vesika ise, Mustafa Kemal Paşanın hizmetine nihayet verildiği hakkında XV nci ve III ncü Kolordu Komutanlıklarına verilen emirdir. Bu emri Harbiye Nazırı sıfatiyle Ferit Paşa imzalamış ve şifre edilmiştir.

31, 32, 33 ve 34 No. lı vesikalar :

Kütahya Mutasarrıfının Dahiliye Nezaretine yazdığı 5 - Temmuz - 1335 (1919) tarihli telgraf suretinin ilişik olduğuna dair Dahiliye Nezaretinin Harbiye Nezaretine gönderdiği yazıdır (Vesika No. 31).

Kütahya Mutasarrıflığının Dahiliye Nezaretine 5 - Temmuz - 1335 (1919) tarihli tezkeresidir (Vesika No. 32).

Harbiye Nezaretinden Dahiliye Nezaretine yazılan cevap (Vesika No. 33) müsveddesi olup bu müsveddede Kâzım ve Cevat Paşaların imzaları vardır.

Bu hususlara ait tamimdir (Vesika No. 34).

35 ve 36 No. lı vesikalar :

XV nci Kolordu Komutanının aynı zamanda 3 ncü Ordu Müfettişliği Vekâletini de yapacağına dair 20 - Temmuz - 1335 tarihli bir emirdir. Harbiye Nazırı Ferit ve Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Cevat Paşaların imzalarını taşımaktadır (Vesika No. 35). Ve vilâyetlere bu hususta tebligat yapılması hakkında Harbiye Nezaretinden Dahiliye Nezaretine yazılan bir yazıdır (Vesika No. 36).

37 ve 38 No. lı vesikalar :

Mustafa Kemal Paşanın ve sabık Bahriye Nazırı Rauf Beyin beyanname suretleriyle (Vesika No. 37) Dahiliye Nezaretinin bu hususa ait Harbiye Nezaretine gönderdiği yazıdır (Vesika No. 38).

39 No. lı vesika :

Askerlerin, Millî bir kongre kurulmasına yardım ettiğine dair gelen haberler üzerine, ordunun bu gibi siyasî cereyanlara karışmaması hakkında Harbiye Nazırı tarafından orduya yapılan 27 - Temmuz - 1335 (1919) tarihli tamimdir.

2 nci BÖLÜM

**Tarihî vesikalar, Faksimileler ve
bunların Türkçeye çevrilmiş metinleri**

کونڈن :	نہی راپور	محل :	تاریخ	دقیقہ : ساعت
	کونڈرلندر			
	وامل اولندر			

آدرہس

ایم دودھ ہونے پر درجہ اولیٰ میں رہنے پر غور کیا گیا۔ بونڈن دھنڈا
 سیم نخبیہ پر غور کیا گیا۔ بونڈن دھنڈا پر غور کیا گیا۔
 ادرہس کو کچھ دیا گیا۔ ادرہس کو کچھ دیا گیا۔

مہاراجہ صاحب

بھ

کھ

Makam-ı Sadarete

Üçüncü Kolordu Kumandanlığından mevrut şifre ile buna yazılan cevabı ve bu cevap üzerine tekrar vârid olan iki şifreyi nazargâh-ı fahîmaneye arz ediyorum.

Kolordu Kumandanının mukavemete karar vermesine saik 21 - 6 - 35 tarih ve 428 numara ile makam-ı âciziye tebliğ buyurulan Heyet-i Vükelâ kararının üçüncü maddesi neticesidir. Gerçi gayrikabili tatbik ~~bâzı nokatı memleket için muzır görülen bu karar~~ görülen bu maddenin bir kere daha Meclis-i Vükelâca tezekkür olunmaksızın kitaata tebliğ olunmamasına Nezaret-i âcizice karar verilmiş ve bugüne kadar henüz tebliğ olunmamış ise de Dahiliye Nezaretinden vilâyetlere ve müstakil mutasarrıflıklara ~~yapılan bu mukarrerat kumandanlıklara da görülmüş~~ tebliğ edilmiş bulunduğundan tabîî olarak kumandanlar buna ağâh olmuşlardır. Nezaret-i âcizi ordunun, bugünkü mevcut ve hâlile ~~bilhassa~~ mütarek bulunduğumuz Düvel-i İtilâfiye-i Muazzamaya karşı hiçbir şey yapamamak iktidar-ı aczinde bulunduğu kanaatindedir. Herhangi bir mahallî işgal eyliyecek İtilâfiyûna karşı askerle mukabele fesh-i mütareke ve ilân-ı muhasama demek olacaktır. Ordu hâli muhasamada büyük devletlere karşı hiçbir şey yapmak iktidarında bulunmadığından fesh-i mütarekeye sebebiyet vermemeyi bir vecibe olarak telâkki ediyor. Binaenaleyh hükûmet-i merkeziyenin haberi olmaksızın itilâfiyûnca bir mahallin işgali karşısında mukavemet için verilen kararı Nezaret-i âcizi muzır ve gayri kabil-i tatbik buluyor ve bu kararın bir kere daha nazar-ı tetkikten geçirilmesini istirham ediyor. Gerçi memleketin muhtelif aksamında bilâsebep ecnebi askerleri görmek gayrikabil-i tahammül bir hâl ise de bunun önüne siyaseten geçmek lâzımdır. Mütarekenamede böyle sellemehüsselâm memleketin her istenilen tarafının hiç bir kimseye haber verilmeksizin işgal olunacağına dair bir kayıt yoktur. Bu işgallerin vuku bulduğu mahallerde bol para ve vâsi propaganda ile cahil olan efkâr-ı umumiyemiz o derecede zehirlenmektedir ki bunun âkıbeti ~~daimî bir zulmet olacaktır~~ herhalde iyi neticelenmiyecektir. Bugün Antalya'dan Konya'ya kadar tevessü eyliyen İtalyan işgali altındaki mıntakada meskûn Müslüman ve Türk halktaki ~~üzerindeki~~ tahavvül-ü azîmi görmek kadar elim ne tasavvur olunabilir. Yarın Samsun ve dahile doğru vukubulacak bir işgal de aynı mahiyette netice verecektir. Elyövm Devlet her tarafına kurtlar hücum etmiş bir ağaç halinde bulunuyor. Bunların dahildeki seri tahribatı bu ağacı birdenbire kurutuvatarecektir. Bu tahribatın önüne kuvvetle geçecek bir halde değiliz. Bunun siyaset ilâciyle tedavisini arz ve istirham eylerim.

کوندون :	نمبر واپور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
مدر	کوندلشدر			
اصل	اصل			

آدرس

۱۰.۱۰.۱۰. خیابان لکھنوی

دانشگاه معارف عالی

۱۰.۱۰.۱۰. خیابان لکھنوی

بیته کتب و غیره ایستاد و بوندیشم ادا جابا بست

نزل

ایشی معارف و افکار بزه داخل ادله و سفیه این

اداره خود ایدد اکا نه چو یکنه کیم کتف

ایستاد

محل اینی جابا بست

نظارت و امضا

۱۰.۱۰.۱۰

Zatidir

Şifre edilmiştir.

21 - Haziran - 35

XV. K. O. Kumandanı Kâzım Paşa Hazretlerine

Zat-ı âlilerinin Mustafa Kemal Paşa'ya ~~nan yerine~~ vekâleten tâyininiz musam-
memdir. XV nci K. O. Kumandanlığı için yerinize kimin tevkilini tavsiye ediyor-
sunuz. Ve bundan başka oraca yaptığınız işleri mütalâa ve efkârınıza vâkîf olarak
takip etmek üzere Kolordu Erkân-ı Harbiye Reisliğine kimi teklif ediyorsunuz.
Âcilen inbasını rica ederim.

Şevket Turgut

Cevat

کوندرن :	نهی واپور	محل :	تاریخ : دقیقه : ساعت
۲۵ - ۲ - ۲۸	کوندرلشدر	۱۸۶۶	
۲۸	واصل او اشدر	۲۸	

آدرس اوجی
 ۱۰. نی قول - روپنا نه نه
 ۲. نی قول - روپنا نه نه
اشعار اقبه دگیر
هر موصوفه
 اوجی و اوجی قول - دور ، ~~خامسید اوجی و روپنا نه نه~~
~~خامسید اوجی و روپنا نه نه~~ ، ~~خامسید اوجی و روپنا نه نه~~
 ای به کله -
 اشعار اوجی و اوجی قول - دور ، اوجی و روپنا نه نه
 وری -
 ای به کله -

اشعار اقبه دگیر
 اوجی
 اوجی

I nci Ş. 1 nci Kısım:

386

Şifre

28 - 6 - 35

3 ncü Or. Mf.
XV nci Kolordu K.
III ncü Kolordu K.

MÜSTACELDİR

İş'ar-ı ahîre değın Üçüncü ve Onbeşinci Kolordular her hususta ~~finâbâd~~
~~Üçüncü Ordu Müfettişliği ile muhabere etmiyecek~~, doğrudan doğruya Nezaret ile
muhabere edecektir.

İşbu emir Üçüncü ve Onbeşinci Kolordularla Üçüncü Ordu Müfettişliğine ve-
rilmiştir.

Ali Ragıp

Erkân'ı Harbiyei Umumiye
1 nci Şube 3846

Cevat

Harbiye Nazırı
Şevket Turgut

تلفرافنامہ

شمارہ	۷۹۱
تاریخ	۲۸/۵

عربی	نومبر و سی	کلاس	تاریخ	اول	ساعت	امضا
سویس	۷۸۷	۲۰۰	اول	ساعت	۵	محمد

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 اجمعين

خارجی	نومردوسی	کله سی	تاریخی	دولتنامه	آندانی محل	تاریخ	ساعت	انک
۲	۰	اول	ساعت — مکره	دولتنامه موسسه دولتی افغانستان حکومت افغانستان مسئولیت قبول اینجی	کشته شده اولدانی محل		اول مکره	

فما بوجه نامه "ال" اوله لایم محسوسه دکلیمه بالهله قرار دخیله خارجیه یا بیلدیریه قطعاً حاکم

بولدیم بجه محظریه دسولیه هداغه دوشوخی دل ملت دممکنه معرفت آتیخ ایویه ابویوله

ضریه لر تریله ایه بیه جکی تاراا عظیمه عظیمه محسوسه منالیه عظمه یا بیلدیریه معالیه نقیه حیدر

عصه لایم | حیدر لایم | بخا عهده دوطا مینشینی حوی باد عهده شکاری

حیدر عظیمه

۱۴۰۱/۱۰/۲۰
میدیه

۱۴۰۱

TELGRAFNAME

182

I nci Ş.

29 - 6

Mahreci : Sivas
 Numarası : 1827
 Kelimesi : 200
 Alındığı tarih : 29 - Haziran - 35 Saat 5.00
 Adet : 791

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Müdafaa-i Hukuk-u Milliye ve Redd-i İlhak cemiyetlerine müzaheretimden ve İngilizler tarafından talep edildiğimden bahisle azlolunduğumu daha bâzı nabeca sözler ilâvesiyle Dahiliye Nazırı Ali Kemal Beyin makamât-ı mülkiyeye mahremane tamim eylediğine muttali oldum. Âcizlerini bu memuriyete nasp ve tâyin buyuran Zat-ı Hazret-i Padişahinin bu bapta birgûna irade-i seniyyelerine şeref telâkki eylemediğim gibi ne Makam-ı Celil-i Sadaretten ve ne de Harbiye Nezaret-i Celilesinden azlime dair bu âna kadar hiçbir emir almadım. Binaenaleyh Ali Kemal Beyin bu gizli neşir ve tamiminin ne gibi mülâhazatı sakîme tahtında cereyan ettiğini ve rüesayı devlet arasında tefrika ve memlekette kanunsuzluk ve inzıbatsızlık ve binnetice millet arasında anarşi tevlidine saik olan bu zihniyetin ne kadar hatarnâk olduğunu varest-e-i arz görüyorum. Ali Kemal Beyin infisalini bildiren telgraf haberleri mumaileyhin hattı hareketinin Hükûmet-i Seniyyece Mazhar-ı tasvip olmadığını tamamen göstermiş ve memlekette mucip olduğu suitesir ve tefehhüm her ne kadar kısmen bu suretle zail olmuş ise de Meclis-i Vükelânın bilkülliye karar ve kanaati haricinde yapıldığına kat'iyen kani bulunduğum bu muhataralı ve mesuliyeti cidden ağır düşüncelerin millet ve memleketin selâmeti âtiyesi için ne büyük zararlar tevlidedebileceğini tekraren arza müsarraata mecburum. Mumaileyh hakkında yapılacak muameleyi takdir-i fahîmanelerine arzederim.

28 - Haziran - 35

I P

3/7

Cevap verildi. Müdiriyette

3 - 7 - 35

3 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi
 Fahri Yaver Hazret-i Şehriyari
 Mirliya

Mustafa KEMAL

امریکا - روسی ملت یا باہر

محبت قلبیه درینک ^{دیده} جانیه سناکار و امیدوار به حوییه نفاخته بفرودی . هاونه دیکه شکل بر موقوفه بودیم . مناجات
خارجیه مرقده ^{خداوند} ~~خداوند~~

نشاندهای ...
 احوال دهستان استانی از اسفند برده ~~جریحه~~ برقی بوسه بر روی

شده بی و پرده یک بر عوان دافد فارسی شده خالجه به ارضاء نبره دم . ذات عالمگی بناتوه خواس

تقدیر پر جو مصروف ہو کر نہ تھی وہ ارعاب و ہراس کے بحر میں نہایت ہی کمالات سے نہایت ہی

در احوال و اخبار و ...

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين أجمعين

ی اعراض ابو صلاحین مولانندہ اولم بقدر . و بعد من بعد اولم بقدر . و بعد من بعد اولم بقدر . و بعد من بعد اولم بقدر .

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

فیتہ برائے بی بی سیدتی ~~لاہور میں واقع ہے جس کا نام بی بی سیدتی ہے~~
~~اس کا نام بی بی سیدتی ہے~~ ~~اس کا نام بی بی سیدتی ہے~~ ~~اس کا نام بی بی سیدتی ہے~~

بدر خط فتنه سیه قرمانه اندرین صفحه سوره مداد زان علامه نه زاننده هیکه

هـ' هزار کرده باشند و من بعد از این در شهر

فدوت عليه و طبعه نرینه فاضله

رشد، اعلا و جلاله در محمد مجتبی زان علی بن ابی طالب و امیر مومنان علیه السلام که سر

بنداره آید به نیت خود بدو بخرد . عفت و روزه . بزرگواری و زاری . عدم نفقات بر طایفه اضعاف

و در سبیل مغان و غنیمت ایمنه چنانچه فتنه فرخنده که

[illegible]

و دیگر صد و هفتاد و پنج بیت که در هر یک از آن هفتاد و پنج بیت هفتاد و پنج بیت است.

ز نواده بپوریدر . معذرت و جود در جبهه ~~خیمه بپوریدر~~ در معادن و کربلای

در خانه بر حده نبهاده طاف عالم زنده روی قلب او نه و بر وجه عجب زیاده ای، این فکرمه ^{منو} زده کار شده

سفره مرفعت محفوظی نایب ایدله اولقدار دخترون و دانشمندان در صحنه زیارت و طریقه زلف

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم آية في الدنيا والآخرة

مقام بر جود کند. صمیمی نقد بر کار او که اولیای الهیه که در این معونه جایستند از علمین صحیح و اهل تحقیق

~~لازمه عذرهای جادیه طبیب و غیره است و تحقیق خبری که اینها میگویند شکی در آن نیست و باید~~

وَأَمَّا فِي الْحَرْبِ فَإِذَا كَانَ مِنَ الْمُحَرِّبِينَ فَارْتَدَّ فَأَنشَأَ اللَّهُ لِقَابًا يُدْعَى بِهِ الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ

جست و داد معالمت بر دین نبوی در ملک و فعلی که از او می آید اینچنین خفیه است که به آن پند
پوشیده

ہوتا تھا کہ کسی دیکھ کر حضور باوجود
 اپنے اذیت پر ہوا دہ ہو چکے تھے وہ بہت
 علی جواب ہفتہ پہلے حضرت کے عہد و خیر ہو
 دے ہو رہے تھے یہاں تک کہ ~~اس وقت~~ اب تک
 مہینہ دہ بند اور اجنبی . ام آذت
 و ہوا دن کوڑا کر رہے .

فیصلہ

شفیق علی اللہ
 ۲۰، ۶، ۲۰

افسوس

ZatidirGayet müstaceldir.

Üçüncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

Muhabbet-i kalbiyelerinin kuvve-i câzibesi senakâr-ı daimînizi yine Harbiye Nezaretine getirdi. Hükûmeti epeyce müşkül bir mevkide buldum. Münasebat-ı hariciyemizin ~~mütedehhis olan~~ eşkâl-i dehşet ihtimali arasında bir de ~~bu eşkâl-i~~ bunun büsbütün teşdide sebebiyet verecek bir buhran-ı dahilî karşısında kalınca bilâihtiyar titredim. Zâtı âlileri gibi bendeniz de kuvvayı takdiriye me mutemet bulunduğumdan iddia edebilirim ki benim kadar sizi ruhunuzun en amîk köşelerine kadar anlayabilmiş ~~bir~~ bir fert yoktur. ~~Bilmem~~ Şimdilik tama miyle bilemiyorum ki nasıl bir saik hükûmetle Zâtı alileri arasında ~~anlaşılma~~ yacak bir anlaşmazlık ihdas eylemiştir. Şüphesiz amây-i ağraz ile malûliyetin müvelledatından olacaktır. ~~Vücudundan emin olduğum teveccühât-ı fuâdiyeleri ne mağruren iddia ederim ki hiç bâdema daire-i harbiyemizde ağraza bedel da ima bir vedâd-ı mütekabilülemler hükümfermâ olmasına olduğunu olduğunun bir delil-i nevini de bezli makder. edecek ve bu hususda ihrazını ümit eylediğim mu vaffakiyetin bir delili pişturi olmak üzere olarak maruzat-ı âeizanomin taraf-ı âli lerinden kemal-i samimiyyetle vaki maruzatının kabul ü âlilerine iktiranı ola caktır.~~

İngilizler tarafından bâzı kumandanlarımız hakkında mesbuk muamelenin zâtı âlilerine tatbiki hiç de muntazar ~~olmadığı~~ olmamakla beraber ~~her şeyi ihti mal dair~~ her ihtimale göre bu işin hüsnü suretle halli çaresini düşündüm. Kud ret-i âliye ve hamiyet-i vataniyelerinden hâif olmakta haksızlıkları iddia oluna mayacak düşmanlarımızın Zâtı âlilerinin böyle inühim bir memuriyet-i askeriye de bulunmalarından lerzan olmalarına müptenidir ki sizi bu vazifeden ayırmak teşebbüsünde bulunmuşlardır. Mağlûbiyet devasız bir illettir. Bunların arzularına adem-i iltifat birtakım eracif ihdası suretiyle menafi-i vataniyenin imhasına ça lışacakları korkusudur ki maatteessüf bir müddet hidemat-ı bergüzidelerinden ~~hü kûmeti mahrum bir~~ mahrumiyete hükûmeti mecbur ediyor. Zâtı Hakkı âlilerin de pek büyük pek ziyade teveccühkâr bulunan Zât-ı Hazret-i Padişahî câkerleri ni bilhassa kabul ile bu işin bir hüsnü surette ifrağını tenezzülen müzakere buyur dular. Mazeret-i vücudiyeden bahsile ~~tebdilihavaya müsaade talep buyurulmasını~~, gerek Dersaadet ve gerekse arzu buyurulacak herhangi bir mahalde tebdilihavaya taraf-ı âlilerinden müsaade talep olunmak ve mucibince ~~cevap verilerek~~ icabı ifa kılınmak nezdi millet ve hükûmette haiz oldukları ~~mevki~~ mevkiin mahfuziyeti te min edilmiş olmakla beraber düşmanlarımızın metalib-i vâkıasına da bu suretle nihayet verilmiş olacağı mütalâası karîn-i tasvib-i âli-i şehriyarî ~~buyurulmuş~~ ve hattâ bizzat taraf-ı zîşeref-i hümayunlarından dahi ayrıca taraf-ı saadetlerine ~~işar ve ferman yazılacağı~~ irade ve ferman buyurulmuştur. Samimî takdirkârınız olup elimden gelecek her arzularının husulüne çalışacağı nezdi âlilerinde de ~~mü sellem olduğunu ümit eder~~ müsellemler olmak lâzımgelen âcizleri ~~cevaben talebi saadetlerine sabırsız muvafakat i aliyyeleri cevabına sabırsızlıkla muntazır oldu ğu mu~~ maalihtiram arzeder temenniyat-ı vâkıam hem resmî ve hem de hususî bir mahiyeti haizdir efendim. Olup işte o hususiyete binaen söyleyeceğim ki maruzatı

~~mın kabulü askerler arasında câri vedâd-ı mütekabilin bir delil-i nevini olacak ve makam-ı Nezarette l r ümit ettiğim muvaffakiyatımın bâhir birinci ilk şahidi bulunacaktır. işbu temenniyatı hem resmî ve hem de hususî yapıyorum ve işte o hususiyete binaen de söyleyeceğim ki vereceğiniz âcil cevab-ı muvafakat yalnız hakkımdaki itimat ve muhabbetinize haber değil aynı zamanda Makam-ı Nezarette ümidettiğim muvaffakiyata da müpteda olacaktır. Ellerinizden ve Cevat'ın gözlerinden öperim.~~

Ferit

Şifreye tahvil edildi :

30 - 6 - 35

Refet

کودن :	نجر پاپور	محل :	تاریخ : دقیقه : ساعت
	کودن شد		
۵ - ۷ - ۲۵	واحد اول شد	۲۵	

آدرس : ارضی اردو مقیم مسکن ملی پست فکری

در دست ارباب ایوانی اخبار و کتابی تهیه نموده بر رویه جوایز و عایدات بنده در ساریه

و نزدیک شریع جریعت

خبره را جایده ۲

فاطمه

تفصیل ایست

۲۵/۷/۱۵

کتاب

1 nci Kısım :

Şifre

Gayet müstacel ve zatidir.

**Üçüncü Ordu Müfettişi Mustafa
Kemal Paşa Hazretlerine**

~~1 Haziran tarihli telgrafname-i senaveri cevabının tesri' buyurulmasını pek ziyade~~

Derdest-i irsal idüğü iş'ar ve hâk-i pay-i Hümayuna da arz buyurulan cevap-name-i âlileriyle Dersaadete hareketlerinin tesri' buyurulmasını rica ederim.

Şifreye tahvil edildi.

5 - 7 - 35

Necati

Nazır

Ferit

۲۴۵/۷/۹

نسخه
اوسه نسیم و ارغنی نفی اردور
مخزنه نسخه
۶۰۴۹

ارغنی اردور منته مصطفی نایب
حضرت بارادوست حاکم و دخی
عزت و سلطنت پریم و بر عاقبت
نسب و اعزاز حکمت و دله نقل اردور
صعوده صعودیه عجزه نسبه
کسی و عجزه و

فصل
۲

۶۰۴۹
۵۱۵

Şifre

I nci Şube:

4039

9 - 7 - 335

Şifre edildi.

9 - Temmuz - 35

Onbeşinci ve Üçüncü Kolordular Kumandanlıklarına

Üçüncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşanın hizmetine bâ irade-i seniye-i cenab-ı padişahi nihayet verildiğinden yerine diğer bir münasibi tâyin ve i'zam kılınmaya değin kolordular doğrudan doğruya ~~Harbiye~~ Nezaretle temasta bulunacaklardır.

Ferit

Erkân'ı Harbiyei Umumiye

1 nci Şube 4039

Cevat

خلافتی
۶۰۰
۸۵

۷-۹-۵۱
۳۰
۳۰

حیوة نظامت جلیات

دوئل اقم حقیدی

وظیفہ عسکریت نہ غیری امور سرور داخلہ حقیدہ دخی ماموریہ ملک تعلیمات اعطاس و تعلیمات انتظامیہ صلاحیت اور قیام
نظامت جلیات زیر بار دو منشوریہ قول اردو قیام انگریز تبلیغ اولیہ حقیدہ و تشکیلات ملیہ بالوسط و بالوسط اشکال ابہ وجہ
حرکتہ بولناہ مامور حقیدہ الی شہادی جزائیہ تطبیق مقرر بولندہ فی تبلیغ قلندہ حقیدہ بحکم ایام استفسار معامہ و جاوی کولہ حقیدہ
آنانہ تلفظ نام الی صورتی لغز صورتی الیہ ارسال نامہ برابردہ جہت عسکریت باجبار ابہ وار الی اعطای منوط الی عالی نظامت جلیات

داخلہ نازی و کیلی
ارحمہ

امرو فرامہ حقیدہ مہ لادو کر
۹۰۰
۹۰۰

ارکاء حویہ محمود داوود
۲۵/۵/۹

Babiâli
Dahiliye Nezareti
Kalem-i Mahsus
6030
85

R. P.
I nci Ş. 9 - 7
Şevket

MAHREM VE MÜSTACEL

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Devletlû Efendim Hazretleri.

Vazife-i askeriyeden gayri umur-u mühimme-i dahiliye hakkında dahi me-
murin-i mülkiyeye talimat itasına ve bu talimatın infazına salâhiyettar oldukla-
rı Nezaret-i Celilelerinden Ordu Müfettişleriyle Kolordu Kumandanlarına tebliğ
olunduğundan ve teşkilât-ı milliyeyi bilvasıta ve bilâvasıta işkâl edecek hareket-
te bulunan memurlar hakkında en şiddetli cezanın tatbiki mukarrer bulunduğu
tebliğ kılındığından bahsile istifsar-ı muameleyi havi Kütahya Mutasarrıflığından
alınan telgrafnamenin sureti leffen savb-ı âlilerine irsal kılınmıştır. Bu bapda
cihet-i askeriyeye icabeden evamirin itası menut-u re'yi âli-i nezaretpenahileridir.
Olhapda emr-ü ferman hazret-i men-leh-ül-emrindir.

9 - Şevval - 337 ve 9 - Temmuz - 335

Mehmet İhsan

Dahiliye Nazırı Vekili
Ethem

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Dairesine

9 - 7 - 35



کوتا ہے مگر خلق اللہ ۵ مورخ ۴۶۰ تاغلی توفیق و حسن

[illegible]

Babiâli
Dahiliye Nezareti
Kalem-i Mahsus

**Kütahya Mutasarrıflığından alınan 5-Temmuz-335
tarihli telgrafnamenin suretidir**

Yirmiiüçüncü Fırka Kumandanlığı vasıtasıyla Yirminci Kolordu Kumandanlığından alınan ve sureti posta ile makam-ı samilerine takdim kılınan 30 - Haziran - 335 tarihli ve mahrem işaretli bir tahriratta Harbiye Nezaretinden Ordu Müfettişleriyle Kolordu Kumandanlarının vazife-i askeriyeden gayri umur-u mühimme-i dahiliye hakkında dahi memurin-i mülkiyeye talimat itasına ve bu talimatın infazına salâhiyettar kılınmış olduğu beyaniyle icabında İzmir civarındaki Millî Kuvvetlerin imdadına koşmak ve başka tarafta zuhûr etmesi muhtemel bulunan dahilî bir fesat veyahut haricî bir işgali karşılamak üzere Müdafaa-i Hukuk-u Milliye ve Redd-i İlhak Cemiyetleri teşkili ve teşkilâtı bilvasıta veya bilâvasıta işkâl ve menedecek herhangi bir memur hakkında mıntaka kumandanlarıne en ağır ceza tatbik edileceği bildirilmekte ise de Makam-ı Samilerinden telâkki edilen 28 - Haziran - 335 tarihli şifre emirnamenin son fıkrasında ahali tarafından ne nam ve suretle olursa olsun teskilât vukuuna meydan verilmemesi iş'ar buyurulduğundan hattı hareketimizin tâyinine müsaade buyurulması maruzdur

I nci Ş.

4069

10 - 7 - 335

Dahiliye Nezaret-i Celilesine

9 - Temmuz - 35 tarih ve 6030 numaralı mahrem tezkere-i samileri cevabıdır.

1. Meinalik-i Osmaniye üç ordu müfettişliğine taksim olunmuş ve bu müfettişliklerin vezaif ve mıntakaları da Meclis-i Vükelâ kararıyle tesbit edilmiş ve bu karar Sadaret-i uzmadan doğruca Nezaret-i Celilelerine de tebliğ buyurulmuş idi. Bu kararnamenin (Müfettişliklerle Onüçüncü Kolordu hakkındaki talimat) faslında müfettişliklerin vezaifi ve memurin-i mülkiyeye karşı salâhiyetleri hakkında sarahat vardır.

2. Cihet-i mülkiye ve askeriyece yapılmaması ve muavenet edilmemesi hakkında Meclis-i Vükelâ kararı olan teşkilât-ı milliye hakkında makamât-ı askeriye tebligat-ı lâzime ifa kılınmış olduğunu arzeylerim.

Basri

Kâzım

Cevat

1 nci Şube:

3996

Müşvedde: 8 - 7 - 335

3 ncü Kısım

T a m i m

Çine'de 57 nci Fırka Kumandanlığına
 Konya'da İkinci Ordu Müfettişliğine
 Samsun'da Üçüncü Ordu Müfettişliğine
 Edirne'de Birinci Kolordu Kumandanlığına
 Sivas'da III ncü " "
 Konya'da XII ncü " "
 Diyarbakir'de XIII ncü " "
 Balıkesir'de XIV ncü " "
 Erzurum'da XV nci " "
 Ankara'da XX nci " "

Her ne nam ile olursa olsun hususi bir takım teşkilât vukuuna ve ahaliden bu uğurda malî ve bedenî metalipte bulunulmasına cihet-i askeriye ve mülkiyece kat'a meydan verilmemesi ve müteşebbisleri hakkında takibat-ı şedide icrası Meclis-i Vükelâ kararıyle tamim olunur.

Basri

Kâzım

Cevat

Ferit

Birinci Ordu Müfettişliğine

XXV nci Kolorduya tezkere yazıldı

9 - 7 - 35

Şifreye tahvil edildi. 7 - 7 - 35

Tezkere : Birinci Ordu Müfettişliğine

" : XXV nci Kolorduya

ve Müfettişliklere.

Harbiye Nezareti ve Devairine

I nci Şube 1 nci Kısım:

4285

Şifre

Şifre edildi
20 - Temmuz - 35

XV nci Kolordu Kumandanlığına
Üçüncü Ordu Müfettişliği Karargâhına
İkinci Ordu Müfettişliğine
Üçüncü Kolordu Kumandanlığına
Onüçüncü Kolordu Kumandanlığına

1. Yeniden bir zatin intihap ve tâyinine kadar Üçüncü Ordu Müfettişliği vekâleti ~~vezaifi~~ ilâveten Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı tarafından ifa olunacaktır.

2. Bu vezaifin mezkûr Kolordu Karargâhının bulunduğu mevkiden tedvir ve temşiti muvafıktır.

3. Bu emir, Üçüncü, İkinci Ordu Müfettişlikleriyle XIII, III ve XV nci Kolordulara tebliğ olunmuştur.

Şakir Muzaffer

Cevat

Basri

Ferit

Devaire tamim

کوندون : X	نجی راپور	عمل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
تصویر ایستاده توضیح: ...	کوندون لشدن	// خبر //		
لشدن	واصل اولشدر	۲۰ / نخذ / ۲۰		

آدرهس داخله فقهیه

۶۹۷

کلمه بر ذلک انجاء و کلمه اوچنی اردو متفکر
و فقهی / اوچنی فقه اردو فقهی اردو مربوطا حاکم
ماتر طرفه مذکور و ایفای نیب اولمنه و ایجاب
ایله امر و کلام. مصولیه اولاه متفکر
فقیهانه تظاهرا ایجاب ایله و کلام و متفکر
والله نیلقیه ایفای عرصه و اتمام ایلم.

الله

کامظف

الله

Müsvedde : 20 - Temmuz - 35

Tebyiz edilmiştir.

21 - Temmuz - 335 Mehmet İzzî

I nci Ş. 1 nci Kısım

4292

Dahiliye Nezaret-i Celilesine

Yeniden bir zatin intihabına değin Üçüncü Ordu Müfettişliği vezaifinin ve kâleten Onbeşinci Kolordu Kumandanı Mirliya Kâzım Paşa tarafından tedvir ve ifası tensip olunmuş ve icabedenlere emir verilmiştir. Mamulünbih olan müfettişlikler talimatına nazaran icabeden vilâyetler ve müstakil livalara tebligat ifasını arz ve istirham eylerim.

Şakir Muzaffer

Basri

Cevat

Babîâlî
Dahiliye Nezareti
İdare-i Umumiye-i Dahiliye
Müdüriyeti

Umumi :

Hususi :

Suret

Mübarek vatan ve milleti parçalanmak tehlikesinden kurtarmak ve Yunan Ermeni âmaline serfüru etmemek için açılan Mücahede-i Milliye uğrunda mil-letle beraber, serbest surette çalışmağa sıfat-ı resmiye ve askeriyem artık mâni olmağa başladı. Bu gaye-i mukaddese için milletle beraber nihayete kadar çalışma-ğa mukaddesatım namına söz vermiş olduğum cihetle âşıkı olduğum silk-i celil-i askeriye bugün veda ve istifa ettim. Bundan gaye-i mukaddese-i milliyemiz için her türlü fedakârlıkla çalışmak üzere sine-i millette bir ferd sıfatıyla bulunmak-ta olduğumu arz ve ilân ederim.

Mustafa Kemal

Suret

Vatan ve milletimizin inkıraz ve inkısam-ı katîsini tamamiyle hazırlamakta olan bugünkü düşman harekâtı ve bütün eli bağlı kalan Dersaadetteki Hükûmet-i merkeziyemizin nâçarı yüzünden vâki mümaşatı karşısında hakkını ve toprağı-nı ve istiklâlîni müdafaa ve fedaya azmeyliyen cereyan ve irade-i milliye uğrunda bir ferd-i âciz olarak çalışmak için Dersaadetten çıktım. Aydın tarikiyle gele-rek Mustafa Kemal Paşa Hazretleriyle bütün rüfekasının cihad-ı millisine işti-rak ettim. İstanbul'un solgun, mahsur siması altında kaynayan dindar ve namus-kâr ve hareketli bir kan vardır.

Payitahtın bütün namuskâr ricali alesseviye ve bılfiil temasında bulundu-ğum Hüdavendigâr ve Karesi ve Ankara ve Sivas vilâyetlerinin tabakat-ı mil-liyesi tamamiyle bu gaye ile mütehalli olup mübarek milletin kudret-i milliyesi-ne rapt-ı ümit ve âmal eylemiştir.

Vatan ve milletin halâsı ve istiklâlî Makam-ı Saltanat ve Hilâfetin masuni-yeti bilfiil temin olununcaya kadar Mustafa Kemal Paşa ile çalışmağa mukadde-satımız namına ahd-ü misak eylediğimizi arz ve ilân eylerim.

Bahriye Nazır-ı Esbakı

Rauf

Üçüncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin askerlikten isti-fasına dair ve esbak Bahriye Nazırı Rauf Beyin Üçüncü Ordu Müfettişliği Er-kân-ı Harbiyesinden tebliğ edilen yedaname ve beyannamelerinin birer sureti ba-lâya çıkarılmıştır. Bunların mıntakanız dahilinde vatanın en hira köşelerinde bilcümle evlâd-ı vatana aynen tebliğ ve ifhamı hassaten mütemennadır.

Babîâlî
Dahiliye Nezareti

Gayet müstaceldir.

İdare-i Umumiye-i Dahiliye
Müdüriyeti

R. P.
I nci Ş. 22 - 7

Umumî : 18963
Hususi : 792

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Devletlû Efendim Hazretleri:

Üçüncü Ordu Müfettiş-i sabıkı Mustafa Kemal Paşa ile Bahriye Nazır-ı esbakı Rauf Beyin Diyarbekir'de Üçüncü Ordu Kumandan Vekili Miralay Cevdet Bey tarafından 13 - Temmuz - 335 tarihinde Bitlis vilâyetine tebliğ olunan telgrafnamelerinin suretleri leffen irsal kılındı. Mezkûr telgrafnamelerde bahsolunan harekâtın selâmet-i vatanı tehlikeye ilka edecek netayic-i vahîme tevlit cyliyeceğinden icabedenlerin ikazı ve hal ve mahalle göre lâzımgelen tedabir-i serianın ittihazı ile teşebbüsât-ı vâkıanın men'i ve peyderpey malûmat itası zımnında Bitlis, Hüdavendigâr, Ankara, Sivas vilâyetleriyle Karesi Mutasarrıflığına telgrafla tebligat ifa edilmiştir. Cihet-i askeriyece de icabedenlere vesayayı mües-sire ifa buyurulması mütemennadır. Olbapda emr-i ferman hazret-i men-leh-ül-emrindir.

21 - Şevval - 337 ve 21 - Temmuz - 335.

Serian Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Dairesine
22 - 7 - 35

Dahiliye Nazırı
Adil

1 nci Ş.

4350

Şifre : 24 - Temmuz - 35

Sapograf yazılmıştır : 27 - Temmuz - 35

Şifre ve sonra tezkere

T a m i m

Şifre ve sonra tezkere :

Konya'da	2 nci Or. Mf.
Edirne'de	1 nci Kolordu K.
Sivas'da	III ncü Kolordu K.
Konya'da	XII nci " "
Diyarbakir'de	XIII ncü " "
Balıkesir'de	XIV ncü " "
Erzurum'da	XV nci " "
Ankara'da	XX nci " "
Q'ne'de	57 nci Fırka "

Tezkire :

Harbiye Nezareti devair ve Müfettişliklerine
Erkânı Harbiye şuaabatına

Vilâyet-i Şarkiyenin herhangi bir mahallinde millî bir kongre te'sisine teşebbüs edildiğine ve bu teşebbüsün mevkii fiile çıkması için yapılan muhaberata cihet-i askeriye'nin vasıta kılındığına, muavenet ve müzaheretle bulunduğu dair ~~mevsuk haberler~~ vesaik vurut etmektedir.

Şu son on senenin bâzı vakayii hey'et-i askeriye'nin siyasî cereyanlara karışmasından ne elim neticeler tahaddüs ettiğine pek büyük bürhandır.

Yalnız hükûmetin emrini evamir-i mübellega-i resmîyeyi kemal-i mutavaatla icra hususunun hey'et-i askeriyece ananevî ve tabîî bir vazife-i namus olduğunun unutulmamasını tekrar eder ve Ordu ile mensubininin esasen müberra bulunduğu mutmain olduğum her türlü cereyan-ı siyasiden uzak bulundurulmasını ehemmiyetle talep ve rica eylerim. Erkânı Harbiye-i Umumiye I nci Ş. 4350.

Ali Ragıp

Kâzım

Cevat

Nâzım

Şifreye tahvil ettim.

24 - Temmuz - 35

Halil